

Monitoring Legislacji Międzynarodowej

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 5 lipca 2023 r.

- **Informacje generalne o prawie UE – akty prawne i dokumenty strategiczne**

REACH (ramy regulacyjne dotyczące substancji chemicznych) – Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 – dotyczące rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów oraz utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów

Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 ustanawia przepisy REACH (ang. Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals - rejestracja, ocena, udzielanie zezwoleń i stosowane ograniczenia w zakresie chemikaliów). Ich celem jest ochrona zdrowia ludzkiego oraz środowiska poprzez zapewnienie większego bezpieczeństwa podczas produkcji i wykorzystywania substancji chemicznych.

Przepisy REACH, które weszły w życie w 2007 r., mają zastosowanie do wszystkich substancji chemicznych, przez co wpływają na działalność wielu przedsiębiorstw.

Wymagają one od firm wykrywania i zarządzania ryzykiem związanym z produkowanymi i sprzedawanymi przez nie na terenie UE substancjami. Informacje te muszą zostać wysłane do Europejskiej Agencji Chemikaliów (ECHA) z siedzibą w Helsinkach, w celu ich rejestracji w bazie danych.

Firmy muszą wykazać, że stosowanie substancji jest bezpieczne oraz przekazać użytkownikom środki zarządzania ryzykiem. Niezarejestrowane substancje nie mogą być produkowane na terenie UE ani do niej importowane.

Organy (Komisja Europejska i właściwe organy krajowe) identyfikują substancje stanowiące bardzo duże zagrożenie i umieszczają je na liście kandydackiej REACH. Tego typu substancje będą stopniowo wycofywane z rynku. Lista ma na celu motywowanie firm wykorzystujących te substancje do poszukiwań bezpieczniejszych odpowiedników lub innowacyjnych rozwiązań.

Rozporządzenie w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) jest głównym prawem UE mającym na celu ochronę zdrowia ludzkiego i środowiska przed zagrożeniami, jakie mogą stwarzać chemikalia. Dokonuje się tego poprzez lepszą i wcześniejszą identyfikację swoistych właściwości substancji chemicznych oraz podejmowanie środków, takich jak stopniowe wycofywanie lub ograniczanie substancji wzbudzających szczególnie duże obawy. REACH ma również na celu zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności unijnego przemysłu chemicznego.

Rozporządzenie REACH ma na celu:

- zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska przed szkodliwymi substancjami
- ocena bezpieczeństwa substancji chemicznych stosowanych w UE
- promowanie innowacji i konkurencyjności
- promowanie alternatywnych (niezawierających) metod oceny zagrożeń stwarzanych przez substancje

Komisja dokonuje obecnie przeglądu rozporządzenia REACH zgodnie z przepisami Komisji dotyczącymi lepszego stanowienia prawa.

Objęcie ona dogłębną ocenę możliwych skutków ewentualnych zmian w rozporządzeniu REACH w sprawie

- ochrona zdrowia ludzkiego i środowiska,
- stosowanie testów na zwierzętach,
- funkcjonowanie rynku wewnętrznego,
- oraz konkurencyjność i innowacyjność europejskiego przemysłu i przedsiębiorstw.

Ocena skutków i wniosek w sprawie przeglądu zostaną poparte istniejącymi przeglądami i analizami, a także kilkoma nowymi badaniami, w których ocenione zostaną warianty strategiczne i skutki. Kompleksowe konsultacje z zainteresowanymi stronami w ramach różnych badań, aby zapewnić uwzględnienie wszystkich opinii i istotnych informacji. Konsultacje te obejmują:

- otwarte konsultacje społeczne
- ukierunkowane konsultacje z zainteresowanymi stronami z wybranymi grupami zainteresowanych stron w ramach indywidualnych badań
- warsztaty eksperckie i polityczne
- konsultacje z grupą ekspertów „Właściwe organy ds. REACH” i CLP (CARACAL) podczas regularnych spotkań, w tym na posiedzeniach podgrup, na których obecni są również przedstawiciele zainteresowanych stron. Odpowiednie dokumenty można znaleźć w CIRCABC za pośrednictwem strony internetowej grupy ekspertów.

Właściwe organy krajowe z państw członkowskich UE i państw EOG (Islandia, Liechtenstein i Norwegia) są zobowiązane do przedkładania Komisji co pięć lat sprawozdania na temat funkcjonowania rozporządzenia REACH i zgodności z CLP.

REACH stanowi, że substancje chemiczne przekraczające 1 tonę rocznie na przedsiębiorstwo muszą być zarejestrowane w ECHA. W tym procesie przedsiębiorstwa muszą zidentyfikować zagrożenia związane z substancjami, którymi się zajmują, i wskazać, w jaki sposób nimi zarządzają. Obowiązek ten dotyczy zarówno substancji, jak i mieszanin.

ECHA i państwa członkowskie oceniają następnie informacje przedłożone przez przedsiębiorstwa w celu ustalenia, czy dana substancja stwarza zagrożenie dla zdrowia ludzkiego lub środowiska.

Proces udzielania zezwoleń ma na celu zapewnienie stopniowego zastępowania substancji wzbudzających szczególnie duże obawy (SVHC) substancjami lub technologiami mniej niebezpiecznymi, w przypadku gdy dostępne są technicznie i ekonomicznie możliwe rozwiązania alternatywne.

REACH obejmuje proces ograniczania niektórych substancji wzbudzających szczególnie duże obawy, jeżeli stwarzają one niedopuszczalne zagrożenie dla zdrowia lub środowiska. W razie potrzeby takie substancje mogą być ograniczone lub nawet zakazane.

Zgodnie z rozporządzeniem REACH konsumenci mają prawo wiedzieć, czy kupowane przez nich produkty zawierają szkodliwe chemikalia. Substancje te znajdują się w produktach codziennego użytku i są powiązane z poważnymi i często nieodwracalnymi skutkami dla zdrowia lub środowiska.

Aby pomóc konsumentom, rozporządzenie REACH wprowadziło w art. 33 „prawo konsumenta do wiedzy”. Po otrzymaniu zapytania konsumentów o obecność substancji wzbudzającej szczególnie duże obawy w artykule, firmy są zobowiązane do udzielenia odpowiedzi w ciągu 45 dni.

Nanomateriały są substancjami chemicznymi lub materiałami zawierającymi bardzo małe cząstki o różnych kształtach i rozmiarach nie większych niż 100 nm. Wiele z nich występuje w przyrodzie, ale większość z nich została zaprojektowana w celu wykazania nowych cech, takich jak zwiększona wytrzymałość, reaktywność chemiczna lub przewodność w porównaniu z ich odpowiednikami niebędącymi nano.

Rozporządzenie REACH początkowo nie zawierało szczegółowych przepisów dotyczących nanomateriałów. W 2018 r. Komisja przyjęła rozporządzenie Komisji (UE) 2018/1881 w celu zmiany załączników technicznych do rozporządzenia REACH I, III i VI-XII, wprowadzając wyjaśnienia i przepisy dotyczące nano. W 2020 r. Komisja zaktualizowała również załącznik II rozporządzeniem Komisji (UE) 2020/878, wprowadzając nowe przepisy dotyczące kart charakterystyki w celu uzupełnienia nowych wymogów rejestracyjnych w odniesieniu do nanomateriałów.

W 2011 r. Komisja przyjęła zalecenie w sprawie definicji nanomateriału. Definicja ta stanowi podstawę wielu dyrektyw i rozporządzeń UE i została poparta wytycznymi dotyczącymi wdrażania. Zalecenie zostało poddane przeglądowi i zmienionemu w 2022 r., zachowując swoje główne cechy. Dodatkowe informacje na temat zmienionego zalecenia zostały dostarczone przez Stowarzyszenie Minerałów Przemysłowych (IMA) oraz Niemiecki Federalny Instytut Oceny Ryzyka (BfR).

Więcej informacji:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex%3A32006R1907R%2801%29>

- **Prowadzone procesy konsultacyjne, stanowiska:**

1. Przepisy UE o ochronie danych osobowych – dostosowanie do decyzji Rady 2009/917/WSiSW

Konsultacje publiczne przepisów prawa finansowego oraz ochrony danych osobowych w UE – na podstawie analizy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych, zgodnie z kryteriami oceny określonymi w decyzji Rady 2009/917/WSiSW w sprawie stosowania technologii informatycznej do potrzeb celnych – wniosek w sprawie rozporządzenia zmieniającego decyzję Rady 2009/917/WSiSW w odniesieniu do jej dostosowania do przepisów unijnych dotyczących ochrony danych osobowych – Etap legislacyjny – Przyjęcie przez Komisję. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 10 lipca 2023 r.

Podstawą niniejszego wniosku jest art. 16 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), który jest najważniejszą podstawą prawną, ponieważ zarówno cel, jak i treść proponowanej zmiany są wyraźnie ograniczone do ochrony danych osobowych.

Dyrektywa (UE) 2016/680 (dyrektywa o ochronie danych w sprawach karnych) weszła w życie 6 maja 2016 r., a państwa członkowskie miały czas do 6 maja 2018 r. na jej transpozycję do prawa krajowego. Dyrektywa uchyliła i zastąpiła decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW2 i jest o wiele bardziej kompleksowym instrumentem ochrony danych osobowych. W szczególności ma ona zastosowanie zarówno do krajowego, jak i transgranicznego przetwarzania danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w tym ochrony przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobiegania takim zagrożeniom (art. 1 ust. 1).

System informacji celnej (CIS) ustanowiony na mocy decyzji Rady 2009/917/WSiSW jest zautomatyzowanym systemem informatycznym do potrzeb celnych, który – przez szybkie udostępnianie informacji – ma pomagać w zapobieganiu poważnym naruszeniom przepisów krajowych, w prowadzeniu dochodzeń w sprawie tych naruszeń i w ich ściganiu oraz poprawiać skuteczność administracji celnych.

Celem niniejszego wniosku jest dostosowanie przepisów o ochronie danych zawartych w decyzji Rady 2009/917/WSiSW do zasad i przepisów określonych w dyrektywie o ochronie

danych w sprawach karnych, aby zapewnić solidne i spójne ramy ochrony danych osobowych w Unii.

Niniejszy wniosek jest zgodny z wynikami przeglądu przeprowadzonego przez Komisję na podstawie art. 62 ust. 6 dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych, przedstawionego w komunikacie z 2020 r. zatytułowanym Dalsze działania dotyczące dostosowania dotychczasowego dorobku w obszarze trzeciego filaru do przepisów o ochronie danych.

Link: <https://pracodawcy.pl/przepisy-ue-o-ochronie-danych-osobowych-dostosowanie-do-decyzji-rady-2009-917-wsisw/>

2. Detergenty – usprawnienie i aktualizacja przepisów UE

Konsultacje publiczne przepisów ochrony środowiska oraz jednolitego rynku w UE – na podstawie analizy [rozporządzenia UE nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów](#) oraz [rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów – wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie detergentów i środków powierzchniowo czynnych, zmieniającego rozporządzenie \(UE\) 2019/1020 i uchylające rozporządzenie \(WE\) nr 648/2004 – III Etap legislacyjny – Przyjęcie przez Komisję. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 27 lipca 2023 r.](#)

Detergenty odgrywają kluczową rolę w naszym codziennym życiu. Pomagają one zapewnić zdrowie i higienę w niemal wszystkich obszarach aktywności człowieka, od gospodarstw domowych i szkół po siłownie, biura, szpitale, hotele i restauracje. Detergenty są jednak substancjami chemicznymi, które charakteryzują się właściwościami mogącymi stanowić zagrożenie zarówno dla zdrowia ludzi, jak i dla środowiska. W rozporządzeniu (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów („rozporządzenie w sprawie detergentów”) określono przepisy, z którymi detergenty muszą być zgodne, aby mogły być wprowadzane do obrotu i być przedmiotem swobodnego przepływu na rynku UE. Są to przepisy zapewniające bezpieczne stosowanie detergentów (wymogi dotyczące etykietowania i inne wymogi informacyjne) oraz wysoką efektywność środowiskową detergentów i środków powierzchniowo czynnych² stosowanych w detergentach (wymagania dotyczące biodegradowalności oraz wartości graniczne zawartości fosforu).

Celem konsultacji publicznych jest zebranie opinii różnych zainteresowanych stron i obywateli na temat przeglądu rozporządzenia w sprawie detergentów. Rozporządzenie w sprawie detergentów ustanawia szczegółowe przepisy dotyczące wprowadzania detergentów do obrotu w UE. W ramach oceny rozporządzenia w sprawie detergentów i oceny adekwatności najistotniejszych przepisów dotyczących chemikaliów (z wyłączeniem rozporządzenia REACH) zidentyfikowano już szereg problemów. Problemy te wynikają z pokrywania się z innymi aktami prawnymi UE dotyczącymi chemikaliów, takimi jak REACH i CLP, niejasnymi informacjami dla konsumentów oraz potrzebą aktualizacji przepisów w celu dostosowania ich do ostatnich zmian na rynku i praktyk konsumenckich. Główne cele tej inicjatywy to: jasne, uproszczone i zaktualizowane przepisy, które umożliwią wprowadzanie innowacyjnych produktów i nowych zrównoważonych praktyk; zmniejszenie obciążeń dla producentów i bardziej klarowne informowanie konsumentów; a także lepsza ochrona zdrowia ludzkiego i środowiska. Oprócz bardziej ukierunkowanych działań konsultacyjnych niniejsze konsultacje publiczne mają na celu zebranie opinii i doświadczeń szerokiej i dużej liczby zainteresowanych stron, które zostaną uwzględnione w przeglądzie rozporządzenia w sprawie detergentów.

Inicjatywa ta zmieni rozporządzenie (WE) nr 648/2004 w sprawie detergentów. Inicjatywa ma na celu:

- zmniejszenie obciążeń administracyjnych

- zapewnienie większej spójności z innymi odpowiednimi przepisami
- dostosowanie prawodawstwa dotyczącego detergentów do postępu technicznego.

Opiera się ona na ostatnich unijnych ocenach rozporządzenia w sprawie detergentów i przepisów dotyczących etykietowania produktów chemicznych, a także na ocenie adekwatności najważniejszych przepisów dotyczących chemikaliów.

Niniejszy wniosek jest zgodny z priorytetami i obecnymi trendami w zakresie domyślnej cyfrowości, w tym z ustaleniami dotyczącymi cyfryzacji informacji o produktach, zawartymi w ocenie nowych ram prawnych. Dzięki przyjęciu paszportu produktu zaproponowanego przez Komisję we wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów zapewniona zostanie spójność i możliwe będzie osiągnięcie synergii po objęciu detergentów i środków powierzchniowo czynnych wspomnianym rozporządzeniem.

Link: <https://pracodawcy.pl/detergenty-usprawnienie-i-aktualizacja-przepisow-ue/>

- **Publikacje oraz inne informacje:**

1. [Konferencja „Europe-Poland-Ukraine. Rebuild Together 2023” 20.07.2023 r., Warszawa](#)

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców zaprasza na Międzynarodową Konferencję "EUROPE - POLAND - UKRAINE. REBUILD TOGETHER", która odbędzie się 20 lipca 2023 r. w Warszawie w Hotelu Hilton (ul. Grzybowska 63).

20 lipca 2023 r. – w Warszawie odbędzie się międzynarodowa konferencja „Europe – Poland – Ukraine. Rebuild Together 2023” na temat perspektyw rozwoju sytuacji gospodarczej w Ukrainie i jej wpływu na gospodarkę światową.

W trakcie tegorocznej konferencji omówimy sytuację w Ukrainie po ponad roku od wybuchu wojny. Przedstawiony zostanie stan współpracy polsko-ukraińskiej na poziomie administracji jak i kontaktów biznesowych oraz stan potrzeb strony ukraińskiej.

W konferencji wezmą udział eksperci, przedstawiciele rządów, ministerstw i parlamentów Polski i Ukrainy, a także przedstawiciele instytucji unijnych oraz firm z branż bezpośrednio zainteresowanych współpracą – m. in. energetyki, IT, transportu i logistyki.

Konferencja zgromadzi przedstawicieli rządów, ministerstw i parlamentów Polski i Ukrainy, ekspertów, a także przedstawicieli firm z branż bezpośrednio zainteresowanych współpracą – m. in. energetyki, transportu, logistyki i IT. Poruszymy też aspekty finansowe przyszłej odbudowy jak i wspierania współpracy polsko-ukraińskiej.

Zachęcamy do rejestracji!

Link: https://pracodawcy.pl/konferencja-europe-poland-ukraine-rebuild-together-2023_20-07-2023-r-warszawa/

2. [Raport Deloitte dotyczący wpływu nowoczesnych technologii na działy podatkowe](#)

[Deloitte Central Europe Tax Technology Report](#)

Najnowszy raport Deloitte pokazuje wpływ nowoczesnych technologii na działy podatkowe.

W publikacji opisana jest digitalizacja podatków w kontekście:

- Proaktywnego wpływu działów podatkowych na kształtowanie strategii IT w swoich firmach,
- Najnowszych rozwiązań w systemach ERP i ich wpływu na rolę zespołów podatkowych i księgowych,

- Kierunków rozwoju wymagań podatkowych stawianych przez administrację skarbową,
- Wpływu technologii na model operacyjny działów księgowych i podatkowych,
- Wyzwań związanych z inwestycjami w nowe technologie

Zapraszamy do zapoznania się z raportem.

W analizie wzięto pod lupę insights od ponad 120 dyrektorów i menedżerów podatkowych oraz finansowych w międzynarodowych firmach działających w 15 krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Dzięki temu uzyskano unikalny wgląd w działanie i strategie wykorzystania technologii IT w pracy działów podatkowych i księgowych z naszego regionu. Raport został opracowany przez wybitnych ekspertów z dziedziny technologii w podatkach – w tym Pawła Hulewicza - Dyrektora w Zespole Technologii w Podatkach.

Link: <https://pracodawcy.pl/raport-deloitte-dotyczacy-wplywu-nowoczesnych-technologii-na-dzialy-podatkowe/>

3. Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki – aktualizacja

Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 stanowi kontynuację dwóch wcześniejszych programów Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020.

Cele Programu:

- zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystywania zaawansowanych technologii;
- wzrost konkurencyjności MŚP;
- rozwinięcie umiejętności na rzecz inteligentnych specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości;
- transformacja gospodarki w kierunku Przemysłu 4.0 oraz zielonych technologii.

Program składa się z czterech priorytetów:

I – Wsparcie dla przedsiębiorców, czyli zapewnienie dofinansowania w obszarach B+R, wdrożeń nowych rozwiązań, infrastruktury B+R, internacjonalizacji, rozwoju kompetencji, cyfryzacji, zielonej gospodarki.

II – Środowisko przyjazne innowacjom, czyli wspieranie projektów o strategicznym znaczeniu dla polskiej gospodarki, w tym m.in. rozbudowy publicznej infrastruktury badawczej, transferu i komercjalizacji technologii powstających na uczelniach i w instytutach, wzmacnianie potencjału instytucji otoczenia biznesu takich jak akceleratory, klastry, instytucje badawcze, szerokie wsparcie start-upów oraz rozwój przedsiębiorstw rozpoczynających działalność innowacyjną – Innovation Coach.

III – Zazielenienie przedsiębiorstw, czyli wsparcie projektów bezpośrednio przyczyniających się do realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu, w tym neutralności klimatycznej, zielonej transformacji gospodarki i zrównoważonego rozwoju. Oferta dla przedsiębiorstw będzie obejmować zielony fundusz gwarancyjny, kredyt ekologiczny oraz projekty IPCEI. Uzupełnieniem będą innowacyjne zamówienia publiczne na prace B+R nad technologiami i produktami jeszcze nieistniejącymi na rynku, pożądanymi ze względów społecznych i środowiskowych.

IV – Pomoc techniczna, czyli zapewnienie systemowego wsparcia dla potencjalnych beneficjentów poprzez realizację działań zachęcających i ułatwiających ubieganie się o środki z Programu, kontynuacja STEP, wspieranie beneficjentów w realizacji projektów, a także zapewnienie wsparcia administracyjnego w realizacji Programu.

Dla kogo

- przedsiębiorstw,
- sektora nauki,
- konsorcjów przedsiębiorców oraz konsorcjów przedsiębiorców z organizacjami badawczymi,
- instytucji otoczenia biznesu, czyli ośrodków przedsiębiorczości, ośrodków innowacji, instytucji finansowych.

Formy wsparcia

- dotacje,
- instrumenty finansowe,
- kapitałowe oraz gwarancyjne,
- instrumenty łączące finansowanie zwrotne i dotacyjne.

Budżet

ok 7,9 mld euro

Harmonogram

19 stycznia 2023 r. został zaakceptowany harmonogram naborów w programie Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) na 2023 r. Harmonogram uwzględnia wszystkie planowane w 2023 r. nabory w FENG, w tym organizowane w trybie konkurencyjnym oraz niekonkurencyjnym. Przewiduje się uruchomienie 27 naborów w trybie konkurencyjnym i 16 w trybie niekonkurencyjnym. Zaakceptowany harmonogram znajduje się w załączeniu.

27 czerwca br. zatwierdzona została kolejna aktualizacja harmonogramu naborów programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG). Zmiany obejmują wydłużenie naborów w Ścieżce SMART oraz nowe nabory na 2024 rok, m.in. w Kredycie ekologicznym, IPCEI, Startup Booster Poland oraz Promocji marki innowacyjnych MŚP.

Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla nowoczesnej Gospodarki 2021-2027.

17 stycznia 2023 r. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej opublikowało Szczegółowy Opis Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027.

Szczegółowy Opis Priorytetów (SZOP) to dokument rozwijający oraz uszczegóławiający zapisy programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG). Wymóg przygotowania SZOP został określony w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027. Tryb przygotowania SZOP oraz zakres jego treści określają Wytyczne dotyczące szczegółowego opisu priorytetów (SZOP) krajowych i regionalnych programów na lata 2021-2027.

SZOP określa instrumenty, typy projektów, które mogą zostać dofinansowane ze środków FENG. Wskazuje, jakie podmioty mogą ubiegać się o wsparcie. Informuje również o poziomie dofinansowania, warunkach uzyskania wsparcia, a także wymaganych wskaźnikach. Ponadto SZOP zawiera informacje o Instytucjach Pośredniczących, czyli o instytucjach, które będą organizowały nabory w poszczególnych działaniach FENG.

Link: <https://pracodawcy.pl/fundusze-europejskie-dla-nowoczesnej-gospodarki/>

4. Legal Alert KPMG: Rozporządzenie AI Act

W Parlamencie Europejskim trwają prace nad Rozporządzeniem ustanawiającym zharmonizowane przepisy dotyczące sztucznej inteligencji („Rozporządzenie AI Act”). 14 czerwca 2023 r. Parlament Europejski przyjął stanowisko negocjacyjne w sprawie ww.

rozporządzenia. Jeszcze pod koniec 2023 roku można spodziewać się wejścia w życie długo wyczekiwanej regulacji, która może zapoczątkować przemiany na rynku technologii AI.

Czym jest Rozporządzenie AI Act?

W związku z rosnącą liczbą wątpliwości dotyczących bezpieczeństwa nowo powstających technologii opartych na AI, organy Unii Europejskiej podjęły działania w celu opracowania kompleksowej regulacji dotyczącej sztucznej inteligencji.

Głównym celem regulacji jest stworzenie środowiska prawnego, w którym zapewniona będzie możliwość bezpiecznego rozwoju w dziedzinie systemów AI, tak aby nie stwarzały one ryzyka naruszenia praw podstawowych (np. poprzez dyskryminację niektórych grup osób). Istotnym wyzwaniem jest skonstruowanie definicji sztucznej inteligencji, aby z jednej strony była ona zwarta i przejrzysta, ale jednocześnie obejmowała swoim zakresem wszystkie systemy, które tego wymagają.

W pierwszym projekcie Rozporządzenia AI Act, opublikowanym przez Komisję Europejską w październiku 2021 roku, zaproponowano podejście do systemów AI jako *oprogramowania opartego na uczeniu maszynowym, logice lub wiedzy, bądź podejściu statystycznym*. W niedawno ogłoszonych poprawkach, główny nacisk definicji postawiono na systemy wykorzystujące mechanizmy uczenia maszynowego, generujące dane, mające wpływ na środowisko fizyczne i wirtualne oraz działające na różnych poziomach autonomii.

Podział systemów ze względu na poziom ryzyka

Istotnym elementem obecnym w projekcie Rozporządzenia AI Act od 2021 roku jest podział systemów sztucznej inteligencji ze względu na potencjalny poziom ryzyka, jaki mogą one generować. Zgodnie z nim, wydzielono następujące rodzaje systemów AI:

Systemy stwarzające niedozwolone ryzyko

Należą do nich m.in. systemy: oparte na technikach podprogowych (np. mających na celu nakłonienie konsumenta do zakupu produktu lub usługi); wykorzystujące słabości określonej grupy społecznej (np. eliminujące osoby w starszym wieku); punktowej oceny społecznej (np. w ramach kwalifikacji do otrzymania pomocy socjalnej); wykorzystujące identyfikację biometryczną w czasie rzeczywistym w przestrzeni publicznej (np. w celu egzekwowania prawa). Systemy tego typu mają zostać zakazane.

Systemy wysokiego ryzyka

Jest to grupa systemów związanych z: identyfikacją biometryczną (wykorzystywaną np. w celu wnioskowania o cechach osoby fizycznej); zarządzaniem infrastrukturą krytyczną (np. lotniska, gazociągi); edukacją (np. ocenianie uczniów w szkołach); zatrudnieniem (np. zautomatyzowane systemy oceniające kandydatów do pracy); dostępem do usług (takich jak np. opieka zdrowotna, Internet); ściganiem przestępstw (np. do celów analizy przestępczości); zarządzaniem migracją ludności (służące m.in. do weryfikacji dokumentów); sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości (np. wspomaganie organów w badaniu faktów i prawa). Odpowiedzialność nad ich właściwym funkcjonowaniem ciążyć ma w głównej mierze na dostawcach systemów.

Systemy ograniczonego ryzyka

Do ostatniej podkategorii zaliczyć należy wszystkie systemy nienależące do żadnej innej kategorii.

Obowiązki wynikające z Rozporządzenia AI Act to w dużej mierze wymogi nakładane na systemy wysokiego ryzyka. Dotyczą one sporządzenia odpowiedniej dokumentacji oraz zarządzania danymi w odpowiedni i bezpieczny sposób. Wprowadzono także obowiązek rejestracji tego typów systemów w unijnej bazie danych.

Powstała także propozycja wprowadzenia do Rozporządzenia AI Act ogólnych zasad, które obowiązywałyby niezależnie od klasyfikacji danego systemu. Należą do nich:

- nadzór nad systemami AI – rozwój i wykorzystywanie systemów powinno podlegać ludzkiej kontroli;
- niezawodność i bezpieczeństwo – minimalizowanie ryzyka wystąpienia nieoczekiwanych problemów w związku z wykorzystywaniem systemu AI;
- zarządzanie prywatnością i danymi – zgodność z zasadami ochrony prywatności i danych;
- przejrzystość – szczególny nacisk na możliwość śledzenia sposobu funkcjonowania systemu oraz odpowiedniego informowania użytkowników;
- różnorodność, niedyskryminacja i sprawiedliwość – opracowywanie systemów przy wykorzystaniu reprezentatywnych danych oraz unikanie dyskryminujących skutków;
- dobrostan społeczny i środowiskowy – zrównoważony i przyjazny dla środowiska rozwój.

Rozporządzenie AI Act zawiera także opis środków mających wspierać innowacyjność na rynku technologii AI. Należą do nich *piaskownice regulacyjne w zakresie sztucznej inteligencji*, wydarzenia informacyjne oraz ustanowienie Europejskiego Urzędu ds. Sztucznej Inteligencji. Nowy, niezależny organ, z siedzibą w Brukseli, ma za zadanie m.in. monitorowanie stosowania Rozporządzenia AI Act oraz koordynację działań państw członkowskich poprzez wspieranie współpracy i doradztwo.

Link: <https://pracodawcy.pl/legal-alert-kpmg-rozporzadzenie-ai-act/>

Źródło: EUR-Lex, Komisja Europejska, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, Deloitte Polska (Deloitte Touche Tohmatsu Limited), Portal Nowoczesna Gospodarka, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, KPMG Sp. z o.o (KPMG Law Bajno Stopyra sp.k.)